

D 0341-4/24

L.dz.296/2024

GALERIA ARSENAŁ W BIAŁYMSTOKU
15-222 Białystok, ul. Mickiewicza 2
tel. 85 742 03 53, skr. poczt. 17
REGON 000671154, NIP 542-19-66-151

Białystok, dnia 07.06. 2024 r.

**Sprawozdanie za 2023 rok z realizacji celów strategicznych
i operacyjnych oraz realizowanych działań zakładanych
w Strategii rozwoju Galerii Arsenał w Białymstoku
na lata 2022-2028+**

DLA CELU STRATEGICZNEGO I:

ZWIĘKSZANIE STOPNIA SPOŁECZNEJ ISTOTNOŚCI SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ

Cel operacyjny I.1. Przybliżanie publiczności najważniejszych i najbardziej wartościowych dokonań sztuki współczesnej

Działania realizujące:

I.1.1. Organizacja wystaw i innych przedsięwzięć prezentujących najbardziej wartościowe przejawy sztuki współczesnej zarówno polskiej, jak i zagranicznej

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 5 tego rodzaju przedsięwzięć rocznie)

W 2023 roku w celu przybliżania publiczności najważniejszych i najbardziej wartościowych dokonań sztuki współczesnej zorganizowano łącznie 12 wystaw sztuki współczesnej. W wystawach brali udział artyści i artystki z Polski, Białorusi, Czech, Litwy, Portugalii i Ukrainy. Przybliżanie ich publiczności odbywało się między innymi za pośrednictwem oprowadzań realizowanych zarówno przez kuratorki, jak i artystów i artystki, oprowadzań po wystawach w języku białoruskim, angielskim i polskim języku migowym, oprowadzań z audiodeskrypcją po wybranych wystawach, oprowadzań w języku ukraińskim oraz licznych wydarzeń ujętych w kolejnych punktach sprawozdania. Wiele z

prowadzonych w Galerii działań realizuje jednocześnie różne cele przyjętej strategii, jednak dla klarowności dokumentu w sprawozdaniu staramy się nie wymieniać wielokrotnie tych samych wydarzeń.

I.1.2. Systematyczne powiększanie *Kolekcji II* oraz udostępnienie tych zbiorów publiczności

(wskaźnik realizacji: dokonywanie corocznie zakupu przynajmniej 2 prac rocznie)

Do *Kolekcji II* Galerii Arsenał w Białymstoku zostały zakupione 2 prace wiodących polskich artystów wizualnych młodego pokolenia: Zuzy Golińskiej i Daniela Rycharskiego.

Prace z *Kolekcji II* udostępniono publiczności w ramach wystaw *Nadzieja Radykalna* oraz *GALERIA TO KURNIK ARTYŚCI TO KURY A SZTUKA TO JAJKA KUR. Wystawa współtworzona przez dzieci.*

I.1.3. Organizacja rezydencji artystycznych dla wybitnych twórców polskich i zagranicznych

(wskaźnik realizacji: organizacja przynajmniej 2 rezydencji rocznie)

Zorganizowano rezydencje artystyczne, w ramach których przyjęto artystów i artystki z Białorusi, Ukrainy oraz z Polski.

I.1.4. Silniejsze włączenie działań Galerii w przedsięwzięcia o charakterze turystycznym, oświatowym prowadzone przez inne podmioty działające na terenie Białegostoku

(wskaźnik realizacji: włączenie oferty Galerii do lokalnych przewodników oraz oferty lokalnej Izby Turystycznej)

Współpracowano przy organizacji gry miejskiej z okazji zlotu 100-lecia ZHP Chorągwi Białostockiej. Uczestnicy brali udział w działaniach edukacyjnych na wystawie "Duby smalone".

Zorganizowano działania edukacyjne podczas pikniku „Drugie życie drzew” organizowanego przez Urząd Miejski. Przeprowadzono dwa warsztaty otwarte, organizacja miejsca odpoczynku, kąjka czytelniczego dla dzieci i dorosłych.

I.1.5. Zwiększenie skuteczności informowania o wystawach i wydarzeniach realizowanych w Galerii

(wskaźnik realizacji: zwiększenie stopnia świadomości, jakie wystawy i wydarzenia mają miejsce w Galerii)

Założono i prowadzono profil na platformie *Tik Tok* (kuratorowany przez Wolontariuszy Galerii Arsenał) w celu dotarcia do nowych grup odbiorców. Zwiększono liczbę plakatów informujących o wystawie w przestrzeniach miejskich oraz długość ich ekspozycji. Zakupiono flagi reklamowe oraz namiot obrandowane logotypem Galerii Arsenał w celu zwiększenia widoczności lokalizacji budynku oraz utrwalenia wizerunku marki na eventach zewnętrznych. Wyprodukowano ulotki informacyjne w formie zakładki oraz naklejki z pracami ze zbiorów *Kolekcji II* do dystrybucji m.in. w placówkach edukacyjnych. Zwiększono bazy kontaktów dziennikarzy z polski i zagranicy. W kolejnym roku zaplanowano opublikowanie nowej strony www.

Cel operacyjny I.2. Zwiększanie stopnia świadomości mieszkańców i mieszkanki Białegostoku na temat znaczenia i roli sztuki współczesnej, pogłębianie ich wiedzy na jej temat

Działania realizujące:

I.2.1. Silniejsza współpraca Galerii z białostockimi instytucjami oświatowymi, mająca na celu współtworzenie projektów edukujących dzieci oraz młodzież do sztuki współczesnej

(wskaźnik realizacji: nawiązanie relacji z instytucjami oświatowymi, realizacja przynajmniej 1 wspólnego działania rocznie)

Zorganizowano ponad 120 warsztatów, w tym między innymi dla grup z różnych placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, świetlic terapeutycznych w tym szkół i przedszkoli dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami. Galeria jest otwarta na współpracę i jest chętnie wybierana przez nauczycieli jako miejsce nieszablonowych działań twórczych uzupełniających program nauczania o wiedzę z zakresu sztuki współczesnej. Oprócz stałej oferty warsztatowej realizowano inne przedsięwzięcia edukacyjne dedykowane poszczególnym wystawom:

“Odznacz, kogo chcesz — Twój order, Twój wybór” Warsztaty towarzyszące wystawie Marty Romankiv "Najważniejsze jest pierwsze wrażenie" Dzieci z jednego/dwóch z białostockich przedszkoli spotkały się z artystką Marzanną Morozewicz oraz Małgorzatą Niedzielko w ramach wydarzenia „Artystki dzieciom” towarzyszącego wystawie „Galeria to kurnik artyści to kury a sztuka to jajka kur”.

W czasie ferii zimowych całą przestrzeń Galerii Arsenał elektrownia zaadaptowano na potrzeby działań edukacyjnych. Większość z odbiorców stanowiły grupy z placówek oświatowych.

Zorganizowano warsztaty dla nauczycieli/ek i edukatorów/ek, osób pracujących w instytucjach kultury.

Włączono się do współpracy przy realizacji dwuletniego projektu “Młodzież przeciwko mowie nienawiści” Projekt edukacyjny realizowano z wielonarodową młodzieżą w Białymstoku i Wasilkowie skierowany przeciwko mowie nienawiści, dyskryminacji i dezinformacji w mediach. W jego ramach odbywały się spotkania, warsztaty, które mają na celu wspólne tworzenie młodzieżowej medialnej kampanii społecznej. Przy współpracy z Fundacją Brakujące Elementy, Miejskim Ośrodkiem Animacji Kultury w Wasilkowie, Stowarzyszeniu Kreatywny Wasilków, PCK.

Kontynuowano i rozwijano współpracę ze szkołami oraz innymi podmiotami w ramach projektu “Gazeta Dzieci” Zrealizowano spotkania m.in. w SP9 w Białymstoku, SP4 w Białymstoku, SP.31 w Białymstoku, SP Mozaika w Białymstoku, Miejsko - Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Choroszczu oraz w obu siedzibach Galerii. Efektem tej współpracy było wydanie kolejnych numerów Gazety Dzieci.

W Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Supraślu oraz w siedzibie galerii odbyły się spotkania prowadzone przez osoby kuratorskie i pracowników instytucji, przybliżające uczniom kulisy pracy w polu sztuki.

W ramach współpracy z Leśną Szkołą Puszczyk w Białymstoku powstał film dotyczący wystawy „Galeria to kurnik artyści to kury a sztuka to jajka kur” w języku angielskim. Film udostępniono online.

W ramach projektu “Laboratorium badań nad szczęściem” współpracowano z partnerskimi instytucjami - Politechniką Białostocką oraz Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych. Kontynuacja współpracy planowana jest także na rok 2024.

I.2.2. Rozwijanie dotychczasowych form działań edukacyjnych realizowanych przez Galerię, w tym tworzenie oferty cyklicznych spotkań wprowadzających do sztuki współczesnej

(wskaźnik realizacji: realizacja nowych form działań/zmodyfikowanie istniejących form działań tam, gdzie jest konieczne)

Przygotowano zestawy zadań na fińskiej platformie Seppo. Działania towarzyszyły wystawom: Marty Romankiv "Najważniejsze jest pierwsze wrażenie" (gra dostępna była w dwóch językach: polskim i ukraińskim) oraz “Radykalne rodzicielstwo”. Działania skierowano zarówno do grup zorganizowanych (np. młodzież, studenci), jak i osób indywidualnych, które poprzez narzędzie interaktywne mogły aktywnie zwiedzać wystawy.

Zorganizowano spotkania w ramach cykli: "Warsztaty dla kobiet", "Trochę mnie gnębi towarzystwo gołębi", "Razem znaczy Siła — warsztaty dla nastolatków", "Warsztaty sztuka dla Maciupkich", "Warsztaty rodzinne".

Stworzono samoobsługowe zestawy zadań pod nazwą: Wy-Twórcy. Działanie to skierowano do osób indywidualnych.

I.2.3. Prowadzenie działalności wydawniczej popularyzującej sztukę współczesną, w tym działalności wykorzystującej do tego celu nowe technologie

(wskaźnik realizacji: publikacja przynajmniej 4 wydawnictw rocznie)

Opublikowano 3 wydawnictwa. Zeszyt zabaw „Bazgrolnik” to tradycyjny druk na papierze adresowany do najmłodszych czytelników, towarzyszący współtworzonej przez dzieci wystawie „Galeria to kurnik artyści to kury a sztuka to jajka kur” i dostępny od dnia otwarcia wystawy. Zadania zawarte w zeszycie były inspirowane dziełami sztuki ze zbiorów Galerii Arsenał w Białymstoku, prezentowanymi na wystawie.

„Duby smalone” to dwujęzyczna (polsko-angielska) publikacja elektroniczna (pdf) dokumentująca wystawę zbiorową pod takim samym tytułem, prezentowaną w 2023 roku w Galerii Arsenał elektrownia. Zawiera teksty kuratorki wystawy Katarzyny Różniak-Szabelskiej oraz Ewy Tatar, Katarzyny Czeczot i Post Brothers, fotografie z wystawy i listę wydarzeń towarzyszących.

Kolejna publikacja, również elektroniczna (pdf), to obszerna dwujęzyczna (polsko-angielska) książka Izabeli Kopani „Zbiór otwarty 2. Prace z Kolekcji II Galerii Arsenał w Białymstoku”. Stanowi ona kontynuację pozycji wydanej w 2012 roku przez Podlaskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych we współpracy z Galerią Arsenał (Izabela Kopania, „Zbiór otwarty. Prace z Kolekcji II Galerii Arsenał w Białymstoku i Podlaskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych”). Zawiera teksty krytyczne opisujące ponad 130 prac (lub zestawów prac) z Kolekcji II wraz z reprodukcjami. Oba tomy obejmują całość dzieł sztuki zakupionych lub подарowanych do Kolekcji II od 1991 do końca 2023 r.

Publikowano także na platformie artystyczno-badawczej pt.: „Horyzonty zdarzeń wirtualnych”. gdzie opublikowano dwie dokumentacje: dokumentację fotograficzną wystawy „Świadomość planetarna. Nowe rzeczywistości” oraz dokumentację wideo warsztatów teoretycznych i wykładu - wydarzeń towarzyszących wystawie „Świadomość planetarna. Nowe rzeczywistości” a także wykład Wojtka Markowskiego pt.: "Digital Art" opublikowany 17.10.2023, na stronie Horyzonty zdarzeń wirtualnych.

I.2.4. Podejmowanie działań na rzecz obecności sztuki współczesnej w jej różnorodnych przejawach poza centrum Białegostoku, zwłaszcza w tych jego rejonach, które ulegają degradacji przestrzennej lub społecznej

(wskaźnik realizacji: podejmowanie przynajmniej 1 działania tego rodzaju rocznie)

Kontynuowano długoletnią współpracę zespołu edukatorek ze świetlicą DDPS przy ul. Barszczańskiej. Osiedle, na którym znajduje się placówka nie cieszy się dobrą reputacją a jej mieszkańcy mają utrudniony dostęp do kultury. Zrealizowano warsztaty w świetlicy.

Z powodu ograniczeń wynikających z utrudnień w organizowaniu wyjść poza placówkę kontynuowano realizację cyklu warsztatów dla grup „Warsztaty wędrowne” - mobilnej wersji warsztatów prowadzonych przez zespół edukacyjny. Dzięki temu działaniu dotarto z ofertą do nowych odbiorców, szczególnie w dzielnicach oddalonych od centrum. W ramach tych działań realizowano warsztaty, m.in. w Centrum Integracyjnym PCK oraz ośrodka pomocy uchodźcom z Ukrainy JARD.

Wzięto udział w piknikach kulturalnych. Odbyły się warsztaty artystyczne na dwóch białostockich osiedlach, w ramach „Weekendu z Kulturą” Działanie realizowane we współpracy z Muzeum Wojska w Białymstoku oraz Książnicą Podlaską im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku

organizatorami projektu „Remembrance Education. Edukacja kulturalna osób dorosłych”, którego idea jest poprawa dostępu do kultury na białostockich osiedlach oddalonych od centrum.

Cel operacyjny I.3. Wykorzystywanie sztuki jako narzędzia przybliżania oraz rozumienia problemów współczesności

Działania realizujące:

I.3.1. Realizowanie wystaw i przedsięwzięć artystycznych podejmujących istotne kwestie społeczne, polityczne, kulturowe, w tym zwłaszcza te związane z polaryzacją społeczną, kryzysem klimatycznym, dyskryminacją i wykluczeniem społecznym
(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 5 tego typu przedsięwzięć rocznie)

Zrealizowane wystawy wykorzystywały sztukę jako narzędzie przybliżania oraz rozumienia problemów współczesności. Wystawa *Nadzieja radykalna* opowiadała o wartości nadziei wobec poczucia „końca czasu”. Kryzys klimatyczny był jednym z tematów podejmowanych w ramach wystawy *Świadomość planetarna. Nowe rzeczywistości*. Polityczna historia regionu była tematem wystawy *Pirmiausia veiksmas buvo!* w Kaunas Artists House, będącej kontynuacją badań nad lokalnym anarchizmem rozpoczętych w 2021 roku ramach wystawy *Na początku był czyn!* (w 2023 roku Galeria Arsenał w Białymstoku była partnerem wystawy w Kownie). Wystawa *Zmiana ekspozycji. Bartek Buczek* poruszała ważny temat niewidzialnej pracy pracowników technicznych w instytucjach kultury, a odbywająca się w tym samym czasie ekspozycja *Kiedy wypity ją całą, ich włosy stały się trawą, palce falami, oczy zwierciadłami słońca, a pot śliną rzeki. Marie Tučková* w poetycki sposób nawiązywała do relacji między człowiekiem, a jego otoczeniem. Kwestie społeczne związane z rodzicielstwem i sprawczością dzieci podejmowane były w ramach wystaw *Galeria to kurnik, artyści to kury, a sztuka to jajka kur* oraz *Radykalne rodzicielstwo*. Wystawa *Duby smalone* opowiadała o problemie modernizacji wsi w Europie Środkowo-Wschodniej, towarzyszących mu procesach emancypacyjnych ludności wiejskiej oraz degradacji środowiska naturalnego. Problem dyskryminacji osób migranckich podejmowała wystawa Marty Romankiv *Najważniejsze jest pierwsze wrażenie*, a pokaz prac Zuzanny Hertzberg zatytułowany *Mechica* nawiązywał do dyskryminacji opowieści żydowskich kobiet w procesie tworzenia historii oporu podczas Holocaustu.

Narzędzia sztuki do przybliżania problemów współczesności wykorzystywały też działania performatywne. W ramach performatywnej części wystawy Marty Romankiv osoby migranckie były zapraszane do wygłaszania własnych przemówień prezydenckich. Artystka przeprowadziła także kierowane do osób migranckich performatywne warsztaty *Stwórz swoje przemówienie prezydenckie!*, wskazujące na brak możliwości ich uczestnictwa w procesach demokratycznych. Podczas otwarcia wystawy Zuzanny Hertzberg artystka wykonała mówiony performans *Mechica. Indywidualny i zbiorowy opór kobiet podczas Zagłady*, opowiadający o oporze żydowskich kobiet w czasie holocaustu. Działania performatywne Kasi Hertz *Anielskie siostry jasnowidzki* na wystawie *Duby smalone* zapraszały do udziału lokalne postaci i artystki nawiązujące do magicznych rytuałów Podlasia w kontekście modernizacji wsi. Wystawie *Radykalne rodzicielstwo* towarzyszył wykorzystujący artystyczne strategie warsztat kolektywu *Maternal Fantasies*.

Zaczęto realizację projektu „Wspólnota międzygatunkowa. Sąsiedzkość natury w Białymstoku” w ramach szerszego projektu „Laboratorium Badań nad Szczęściem. Życie po komfortocenie”. Projekt artystyczno-badawczy realizowany w pięciu miastach Polski, sieciujący młodych ludzi ze środowiskami nauki, sztuki, designu i lokalnymi strukturami samorządowymi. Sieć tzw. koproducentów wiedzy wdraża lokalne

(local-based-solution) rozwiązania w kreatywnych laboratoriach badawczych skupionych na wspólnym działaniu, aby uwolnić się od komfortocenu i żyć w sposób bardziej zrównoważony i szczęśliwy. Kontynuacja projektu przewidziana jest również na rok 2024.

I.3.2. Umożliwianie prowadzenia w przestrzeni Galerii otwartych dyskusji wokół najważniejszych współczesnych problemów i konfliktów społecznych oraz kulturowych

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 5 tego rodzaju przedsięwzięć rocznie)

Prowadzenie w przestrzeni Galerii otwartych dyskusji odbywało się między innymi w ramach towarzyszących wystawom wykładów. W ramach wystawy *Duby smalone* zorganizowano wykłady związanych z regionem badaczy i badaczek: wykład Katarzyny Czeczot zatytułowany *Wokół alternatywnej historii elektryfikacji poza obiegiem kapitalistycznym*, wykład Ewy Tatar zatytułowany *Wokół zwrotu ku ziemi w polskiej sztuce współczesnej* oraz wykład Matthew Posta zatytułowany *Wokół mazurków w kontekście relacji między pracą, tańcem i rytmem*. Dyskusja o ważnych lokalnie konfliktach społecznych odbywała się także w czasie warsztatu *Jak rozmawiać o antyfaszyzmie przy wspólnym stole*, a w trakcie towarzyszącego wystawie Bartka Buczka *Symposium Technicznych pracownicy techniczni z białostockich i ogólnopolskich instytucji* dyskutowali o warunkach pracy w tym zawodzie i wymieniali wiedzę i doświadczeniami na temat technicznego przygotowywania wystaw sztuki współczesnej. Podczas towarzyszącego wystawie *Radykalne rodzicielstwo Plenum Meminarium* dyskutowano natomiast o problemach artystek-matek i pracy opiekuńczej.

I.3.3. Stała współpraca z naukowcami i ekspertami, umożliwiająca prowadzenie pod auspicjami Galerii merytorycznych dyskusji na temat istotnych problemów współczesności.

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 1 przedsięwzięcia z naukowcami i ekspertami rocznie)

W ramach cyklu *Miasto-Przestrzeń-Społeczność* zorganizowano spotkanie w ramach XII Konferencji Komitetu Badań nad Migracjami PAN „Migracje w obliczu wielkich zmian społecznych - wyzwania dla teorii i praktyki”. W ramach warsztatów teoretycznych towarzyszących wystawie *Świadomość planetarna* zrealizowano wykłady i panele z udziałem Joanny Bednarek, Ernesta Borowskiego, BOTa, Beaty Calińskiej, Huberta Czerepoka, Piotra Fortuny, Andreia Isakova, Justyny Janik, Krystyny Jędrzejewskiej-Szmek, Matyldy Szewczyk, Michała Krzykawskiego, Michała Matuszewskiego, Pauliny Mirowskiej, Joanny Murzyn, Martix Navrot, Karoliny M. Sulich, Ivana Svitlychnego, Anastasii Vorobiovej, Dominiki Wolskiej, Jakuba Woynarowskiego, Jagody Wójtowicz, Jakuba Wróblewskiego. Wystawie *Nadzieja radykalna* towarzyszył wykład Ewy Tatar *Pasja kolekcjonowania*.

W ramach projektu “Wspólnota miedzycatunkowa. Sąsiedzkość natury w Białymstoku” (Laboratorium Badań nad Szczęściem) zorganizowano spotkania z ekspertami i ekspertkami (udział wzięli m.in. Krystyna Jędrzejewska-Szmek, Andrzej Kłopotowski, Joanna Erbel, Natalia Siódmak, Michał Książek, Centrala, Paweł Łuksza, Kasper Jakubowski, Ryszard Ziemblicki oraz wykłady na temat nowych rozwiązań uwolnienia się od komfortocenu oraz podjęto próby konstruktywnej dyskusji na temat życia w obliczu kryzysu klimatycznego. Projekt realizowano przy współpracy z instytucjami kultury w Polsce (Akademia Sztuk Pięknych Katowice, BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej, Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku, Stowarzyszenie Media Dizajn - Szczeciński Inkubator Kultury) oraz Goethe-Institut, Fundacji Bęc Zmiana, Zentrum für Kunst und Urbanistik (Berlin), przy wsparciu m.st. Warszawy, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacji im. Heinricha Bölla w Warszawie.

W ramach projektu *(Re)thinking the World*, zorganizowanemu przy wsparciu British Council, Polska, zorganizowano wizyty studyjne do Wielkiej Brytanii (2 stacjonarnie i 1 online) z przedstawicielami (akademikami i kuratorami) instytucji SODA (School of Digital Arts) w Manchesterze;; 2

wizyty studyjne z pracownikami instytucji Zabludowicz Collection w Londynie, 1 spotkanie z dyrektorem galerii the Golden Thread Gallery w Belfaście spotkanie z pracownikami badawczymi Queen's University, MediaLab team) w (m.in. tegoroczny udział z prezentacją pt.: Belfaście. Z instytucjami Soda Manchester oraz Golden Thread Gallery planowana jest kontynuacja współpracy *New Fields of Art. Real Data in an Artificial World* w ramach konferencji SODA Manchester pt.: "Storytellers + Machines 2024".

Cel operacyjny I.4. Tworzenie warunków do poznawania kultury i sztuki tworzonej za wschodnią granicą Polski

Działania realizujące:

I.4.1. Organizacja różnorodnych form wymiany kulturalnej z krajami sąsiadującymi z Polską na wschodzie (rezydencje artystyczne, wystawy)
(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 2 tego rodzaju przedsięwzięć rocznie)

Kontynuując tworzenie warunków do poznawania kultury i sztuki tworzonej za wschodnią granicą Polski nawiązano współpracę z Domem Artystów w Kownie, Galeria Arsenał była partnerem wystawy *Pirmiausia veiksmas buvo!* Projekt podejmował rozpoczętą w 2021 roku w ramach wystawy *Na początku był czyn!* pracę nad badaniem lokalnej historii anarchizmu w Białymstoku, Kownie i Wilnie. W Białymstoku zrealizowano także indywidualną wystawę pochodzącą ze Lwowa artystki Marty Romankiv, a twórcy z Ukrainy, Białorusi i Litwy brali udział w realizowanych przez galerię wystawach grupowych, wśród nich: Lada Nakonechna - wystawa *Nadzieja radykalna*; Andrei Isakov, Ivan Svitlychnyi, Anastasiia Vorobiova - wystawa *Świadomość planetarna*, Egle Budvytyte - wystawa *Duby smalone*, DIS/ORDER, Lesia Khomenko - wystawa *Radykalne rodzicielstwo*. Twórcy z Białorusi i Ukrainy (Mikhail Siankou, Ivan Svitlychnyi, Anatoly Belov) brali też udział w rezydencjach artystycznych.

I.4.2. Organizacja wspólnych przedsięwzięć (wystaw, spotkań, dyskusji itd.) z artystami oraz instytucjami artystycznymi z wschodniej granicy)
(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 2 tego rodzaju przedsięwzięć rocznie)

Wystawie *Pirmiausia veiksmas buvo!* w Domu Artystów w Kownie towarzyszyły prezentacje z udziałem litewskich kuratorów (Edgaras Gerasimovičius, Vaida Stepanovaitė) i kuratorów wystawy *Na początku był czyn!* w 2021 roku (Post Brothers i Katarzyna Różniak-Szabelska). Podczas towarzyszących wystawie *Świadomość planetarna* warsztatów teoretycznych odbył się warsztat Cyfrowa ekologia, w którym udział wzięli BOT, z Polski - Martix Navrot, z Ukrainy - Ivan Svitlychnyi (warsztat moderowała Joanna Murzyn) oraz Doświadczenia immersyjne, w którym udział wzięli: z Polski - Ernest Borowski, Beata Calińska, Justyna Janik, z Ukrainy - Anastasiia Vorobiova oraz polsko-białoruski artysta Andrei Isakov (warsztat moderowała Matylda Szewczyk).

W ramach cyklu *Razem znaczy Siła* — warsztaty dla nastolatków zrealizowano warsztaty skierowane do młodzieży, w tym młodzieży ukraińskiej. Do prowadzenia dwóch z nich zaproszono artystki i edukatorki z Ukrainy: Natalię Yefymchuk; Yuliia Kosterieva.

DLA CELU STRATEGICZNEGO II:

ZWIĘKSZANIE, ZA POŚREDNICTWEM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ, SPOŁECZNEJ INTEGRACJI LOKALNEJ ZBIOROWOŚCI BIAŁEGOSTOKU

Cel operacyjny II.1. Wykorzystywanie sztuki współczesnej jako narzędzia walki z marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym

Działania realizujące:

II.1.1. Prowadzenie działań edukacyjnych, warsztatów we współpracy z białostockimi instytucjami oświatowymi oraz opiekuńczo wychowawczymi.

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 1 tego rodzaju przedsięwzięcia rocznie)

W ramach działań edukacyjnych kontynuowano współpracę ze świetlicami środowiskowymi, socjoterapeutycznymi, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, organizacjami pozarządowymi, szkołami i przedszkolami integracyjnymi oraz terapeutycznymi. Ze względu na trudności uczestników w dotarciu do siedziby Galerii Arsenal warsztaty odbywały się m.in. w Świetlicy DDPS przy ul. Barszczańskiej, SOSW, Centrum Integracji PCK. Zrealizowano warsztaty w Świetlicy DDPS przy ul. Barszczańskiej. Jeden z warsztatów przeprowadzony przez historyczkę sztuki, artystkę Darię Zmiejewą. Trzy warsztaty przeprowadzone przez edukatorki Galerii. Rozwinięto współpracę i zwiększono ofertę edukacyjną dla podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Waldemara Kikońskiego w Białymstoku. Uczniowie odwiedzają Galerię regularnie. Regularnie organizowano warsztaty w Ośrodku Pomocy dla Uchodźców JARD oraz piknik kulturalny z okazji Dnia Dziecka, podczas którego odbyły się różne warsztaty oraz promocja nowego wydania Gazety Dzieci.

Współpracowano także z Białostockim Ośrodkiem Kultury w organizowaniu pokazów filmowych w ramach Festiwalu "Żubroffka" oraz z Uniwersytetem w Białymstoku przy wydarzeniu: „Migracje w obliczu wielkich zmian społecznych - wyzwania dla teorii i praktyki” - spotkanie w ramach XII Konferencji Komitetu Badań nad Migracjami PAN

II.1.2. Włączanie się w inicjatywy białostockich organizacji pozarządowych działających na rzecz zmniejszenia stopnia wykluczenia i marginalizacji społecznej

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 1 tego rodzaju przedsięwzięcia rocznie)

We współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej zorganizowano warsztaty dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, które widzą narastającą falę uprzedzeń i mowy nienawiści w ich otoczeniu społecznym oraz w mediach i czują potrzebę poruszania tych tematów z młodzieżą. We współpracy z fundacją Tutaka zorganizowano dwa pokazy spektaklu "Rewolucja zająca" w języku białoruskim. Było to działanie włączające osoby białoruskojęzyczne oraz osoby uczące się tego języka w życie kulturalne miasta.

II.1.3. Zwiększanie stopnia dostępności Galerii dla osób z niepełnosprawnościami, starszych, reprezentujących grupy mniejszościowe

(wskaźnik realizacji: zwiększanie w skali 3 lat liczby osób z niepełnosprawnościami odwiedzających Galerię)

Kontynuowano współpracę z organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami i stale pracowano nad dostępnością oferty. Blisko i regularnie współpracowano z Fundacją Szansa dla Niewidomych, Warsztatami Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Niewidomych Białystok, Stowarzyszeniem Pomocy niesłyszących MIG-iem. Przeprowadzono warsztaty ze stałej oferty warsztatowej dla szkół i przedszkoli terapeutycznych oraz integracyjnych. Osobom z niepełnosprawnościami dedykowano cykl „Sztuka nie zna żadnych barier”. W ramach cyklu zrealizowano warsztaty pt.: „Ogrody strukturalne” dla osób z dysfunkcją wzroku, prowadzone przez artystę Pawła Matyszewskiego. Ponadto dla grupy z WTZ w Ogrodnickach zrealizowano warsztat “W kropki” prowadzony przez edukatorki Galerii. Zorganizowano Warsztaty rodzinne w polskim języku migowym "Kim jest kura a czym jest jajko?" prowadzone przez Agnieszkę Kołodziejczak, Współzałożycielkę Grupy Artystów Głuchych. Ponadto zorganizowano warsztaty "Natura filcu - jesienny liść", prowadzone przez Dorotę Sulżyk, tłumaczone na polski język migowy.

Nagrano kolejnych 9 audiodeskrypcji do prac z Kolekcji II. Nagrania są sukcesywnie udostępniane na stronie internetowej. Działania skierowane do grup ze szczególnymi potrzebami w Galerii Arsenał w Białymstoku stały się częścią ogólnopolskiego Festiwalu Kultury bez Barier. Przygotowano także film w PJM zapraszający na wystawę: „Galeria to kurnik artyści to kury a sztuka to jajka kur”, który umieszczono na stronie internetowej Galerii Arsenał w Białymstoku. W przestrzeni wystawy dostępne były także wypowiedzi młodych kuratorów tłumaczone na PJM. Oferta dla osób z niepełnosprawnościami cieszy się popularnością w wielu grupach wiekowych.

Przeprowadzono warsztaty dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Waldemara Kikońskiego. W ramach cyklu “Trochę mnie gnębi towarzystwo gołębi”, zaproszono do udziału w warsztatach osoby starsze. Zrealizowano drugą edycję warsztatu „Pysanky Oporu” (wspólne zdobienie pisanek dla osób doświadczających agresji wojennej). Zorganizowano warsztaty dla podopiecznych fundacji Polza. Zorganizowano oprowadzania po wystawach w językach: angielskim, białoruskim i PJM.

W budynku starej elektrowni Galerii Arsenał w Białymstoku zamontowano pętlę indukcyjną przy recepcji/stanowisku opiekunów wystaw.

Regularnie poprawiana jest dostępność strony internetowej pt.: Horyzonty zdarzeń wirtualnych.

II.1.4. Podejmowanie inicjatyw na rzecz powiększania zakresu solidarności międzygeneracyjnej

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 1 tego rodzaju wspólnej inicjatywy rocznie)

Galeria regularnie realizuje warsztaty rodzinne oraz warsztaty z cyklu „Sztuka dla maciupkich”, na które zapraszane są dzieci z rodzicami, opiekunami, dziadkami.

Wiele z działań galerii miało charakter otwarty i międzypokoleniowy. Przykładem tego był piknik zorganizowany z okazji Dnia Dziecka podczas wernisażu wystawy “GALERIA TO KURNIK ARTYŚCI TO KURY A SZTUKA TO JAJKA KUR”.

Podczas Nocy Muzeów zrealizowano koncert oraz otwarte działania malarskie (mural) i tkackie towarzyszące prezentowanym wystawom, skierowane do wszystkich gości odwiedzających tej nocy instytucję, bez względu na wiek.

Cel operacyjny II.2. Realizacja takich form upowszechniania sztuki współczesnej, jakie przyczyniają się do podnoszenia jakości życia mieszkańców Białegostoku

Działania realizujące:

II.2.1. Organizacja w przestrzeni Galerii i przy okazji wystaw sztuki współczesnej tu realizowanych debat i spotkań poświęconych życiu codziennemu w Białymstoku, jakości przestrzeni publicznej tego miasta, ważnym problemom, z jakimi się ono i jego mieszkańcy borykają
(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 3 tego rodzaju wspólnych inicjatyw rocznie)

W ramach projektu "Wspólnota międzygatunkowa. Sąsiedzkość natury w Białymstoku" (Laboratorium Badań nad Szczęściem) odbyły się spacer po Białymstoku, pogłębiające sposoby postrzegania przestrzeni publicznej miasta. Odbył się *Spacer o zmierzchu* z Krystyną Jędrzejewską-Szmeck, *Spacer Skorupy* z Andrzejem Kłopotowskim, skupiony na bartnictwie i znaczeniu pszczół spacer z Ryszardem Ziemblickim, spacer z architektem krajobrazu Kaspem Jakubowskim na Fastach, *Biodróż* po lasach i nieużytkach z Michałem Książkiem oraz wykłady Pawła Łukszy i kolektywu Centrala, Joanny Erbel i Natalii Siódmak poświęcone *Wspólnocie Międzygatunkowej i Sąsiedzkości Natury w Białymstoku*.

II.2.2. Organizacja działań i interwencji artystycznych na rzecz zwiększania jakości przestrzeni publicznej w Białymstoku

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej tego rodzaju inicjatywy rocznie)

Cykl *Aktyw* realizowany był poprzez nawiązanie współpracy z młodą oddolną sceną muzyczną Białegostoku reprezentowaną przez Projekt New Hope i stworzenie wokół Elektrowni przestrzeni wypoczynkowej, w której cyklicznie występowali młodzi białostoccy twórcy, grając dla publiczności *Ambient w Elektrowni*.

W ramach projektu "Wspólnota międzygatunkowa. Sąsiedzkość natury w Białymstoku" (Laboratorium Badań nad Szczęściem) rozpoczęto prace nad projektem "miejsca wytchnienia" w obszarze zieleni nieformalnej Białymstoku. Projekt realizowany będzie w 2024r.

Cel operacyjny II.3. Realizacja, za pośrednictwem sztuki współczesnej, działań na rzecz twórczego i krytycznego przepracowywania kulturowych aspektów przeszłości Białegostoku i jego społeczności

Działania realizujące: II.3.1. Organizacja wystaw i projektów z zakresu sztuki współczesnej poświęconych przeszłości Białegostoku, wielokulturowemu, wielonarodowemu i wieloetniczemu charakterowi tego miasta

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 1 tego rodzaju przedsięwzięcia rocznie)

Polityczna i wieloetniczna historia Białegostoku i regionu była tematem wystawy *Pirmiausia veiksmas buvo!* w Kaunas Artists House, będącej kontynuacją badań nad lokalnym anarchizmem rozpoczętych w 2021 roku ramach wystawy *Na początku był czyn!* (w 2023 roku Galeria Arsenał w Białymstoku była partnerem wystawy w Kownie).

II.3.2. Współpraca z białostockimi podmiotami zajmującymi się badaniem i rewitalizacją lokalnej historii w ramach realizowanych przez Galerię przedsięwzięć z zakresu sztuki współczesnej

(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 1 podmiotem tego rodzaju rocznie)

W ramach szerokich i realizowanych wspólnie przez wiele białostockich podmiotów obchodów 80. rocznicy powstania w getcie białostockim zrealizowano wystawę Zuzanny Hertzberg *Mechica*, opowiadającą o oporze żydowskich kobiet, w tym bojowniczek powstania w białostockim getcie.

DLA CELU STRATEGICZNEGO III: ROZWIJANIE POTENCJAŁU ORGANIZACYJNEGO ORAZ INFRASTRUKTURALNEGO GALERII ARSENAŁ W BIAŁYMSTOKU ORAZ WZMACNIANIE JEJ POZYCJI W POLU SZTUKI

Cel operacyjny III 1. Wzmacnianie zespołu Galerii i kompetencji tworzących go osób

Działania realizujące:

III 1.1. Umożliwianie pracownikom udziału w szkoleniach i warsztatach oraz (w miarę możliwości) finansowanie go przez Galerię
(wskaźnik realizacji: Coroczny udział w szkoleniach i warsztatach przynajmniej 25% pracowników Galerii)

W szkoleniach/warsztatach wzięło udział 11 pracowników Galerii, odbyło się 16 szkoleń/warsztatów.

III 1.2. Umożliwianie odbywania staży w Galerii przez absolwentów kierunków artystycznych oraz humanistyczno-społecznych
(wskaźnik realizacji: realizacja przynajmniej 1 stażu tego rodzaju rocznie)

Praktyki zawodowe i wolontariat w ramach praktyk odbyło siedmioro studentek i studentów.

III 1.3. Umożliwianie osobom zatrudnionym w Galerii współpracy z wybitnymi kuratorami i badaczami sztuki oraz kultury poprzez ich zapraszanie do realizacji wystaw i innych przedsięwzięć

(wskaźnik realizacji: zaproszenie w każdym roku przynajmniej 1 zewnętrznego kuratora lub kuratorki do realizacji wystaw w Galerii)

Zaproszono do współpracy przy wystawach oraz do udziału w wydarzeniach kuratorów i kuratorki oraz licznych badaczy sztuki i kultury z Polski i zagranicy. Między innymi: Zuzanna Sękowska, Jakub Wróblewski, Tomek Pawłowski-Jarmołajew, Jaśmina Wójcik., Katarzyna Czeczot, Ewa Tatar, Matthew Post, Krystyna Szmek-Jędrzejewska, Joanna Erbel, Natalia Siódmak, Michał Książek, Kasper Jakubowski, Ryszard Ziemblicki, Kolektyw Centrala, Joanna Bednarek, Ernest Borowski, Beata Calińska, Hubert Czerepok, Piotr Fortuna, Andrei Isakov, Justyna Janik, Matylda Szewczyk, Michał Krzykowski, Michał Matuszewski, Paulina Mirowska, Joanna Murzyn, Martix Navrot, Karolina M. Sulich, Ivan Svitlychnyi, Anastasia Vorobiova, Dominika Wolskia, Jakuba Woynarowski, Jagoda Wójtowicz.

III 1.4. Dbanie o poprawę warunków pracy osób zatrudnionych w Galerii

(wskaźnik realizacji: poprawa w skali 4 lat warunków pracy osób zatrudnionych w Galerii)

W celu poprawy warunków pracy w okresie letnim zakupiono 4 wentylatory. Regularnie zakupywana jest literatura fachowa i prenumerowane czasopisma związane z pracą merytoryczną. Zakupywane są na bieżąco materiały i wyposażenie ułatwiające pracę przy montażu wystaw. Zaopatrzone stanowiska pracy w nowe krzesła biurowe. Zmodernizowano jeden komputer.

Cel operacyjny III 2. Poprawa warunków prezentacji sztuki w Galerii

Działania realizujące:

III 2.1. Dokończenie adaptacji na cele wystawiennicze budynku elektrowni

(wskaźnik realizacji: zrealizowanie istniejących planów przebudowy elektrowni)

Siedziba Galerii w budynku starej elektrowni przy ul. Elektrycznej 13 w Białymstoku została zaadaptowana na cele wystawiennicze. Do tej pory przeprowadzono szereg prac budowlanych związanych z funkcjonowaniem obiektu na cele Galerii tj.: wykonanie stropu, uzupełnienie otworów w posadzce parteru, wykonanie ściany p. pożarowej, demontaż elementów wtórnych z układu pomieszczeń budynku, wykonano prace przy stolarce, ślusarce i wiatrolapie, wykonano ściany ekspozycyjne, wykonano prace sanitarne, wyożonowano pomieszczenia, wykonano toalety, wykonano instalacje elektryczne i teletechniczne, odnowiono antresolę i klatkę schodową. Przedmiotowe roboty budowlane umożliwiły wznowienie pracy obiektu pod względem wystawienniczym (październik 2022 r.). Pod koniec 2023 r. usunięto rampę oraz wtórne nawierzchnie położone na placu przed ww. budynkiem. W 2024 r. zaplanowano kolejne roboty budowlane polegające na wykonaniu: dodatkowego wyjścia, odwilgocenia elewacji frontowej budynku, zejścia do piwnicy budynku oraz zaplanowano prace związane z zagospodarowaniem terenu przed budynkiem.

III 2.2. Wprowadzenie do Galerii nowych technologii umożliwiających prezentację sztuki, działania edukacyjne i inne formy aktywności tej instytucji

(wskaźnik realizacji: wprowadzenie corocznie przynajmniej 1 nowego rozwiązania technologicznego do działań Galerii)

Zakupiono sprzęt do odpowiedniego odbioru i prezentacji dzieł: projektor ultrakrótkiego rzutu, monitor 65 cali, dwa monitory o przekątnej 13 cali, obiektyw fotograficzny oraz głośnik kierunkowy.

III 2.3. Poszukiwanie sposobów na dostosowanie budynku Galerii do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

(wskaźnik realizacji: organizacja niezbędnych spotkań konsultacyjnych)

Budynek Galerii Arsenał w Białymstoku przy ul. Adama Mickiewicza 2 częściowo jest dostosowany do osób z niepełnosprawnością ruchową tj.: podjazd do drzwi głównych budynku, łazienki dla zwiedzających. Na stanie Galerii znajduje się schodolaz ruchomy. Galeria Arsenał w Białymstoku rozpoczęła od 2021 r. działania administracyjne mające na celu instalację windy w obiekcie. Podlaski WKZ w Białymstoku, dnia 5 grudnia 2022 r., przekazał zalecenia konserwatorskie do Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku, o możliwości wykonania windy w ww. budynku (obręb klatki schodowej).

Cel operacyjny III 3. Zwiększanie stopnia samowiedzy organizacyjnej Galerii

Działania realizujące:

III 3.1. Prowadzenie cyklicznych spotkań zespołu Galerii poświęconych omawianiu: planów działania i działań już zrealizowanych, warunków pracy i najważniejszych problemów, z którymi borykają się osoby ten zespół tworzące
(wskaźnik realizacji: organizacja przynajmniej 4 spotkań zespołu rocznie)

Odbyło się 5 spotkań całego zespołu Galerii. Cyklicznie odbywają się spotkania poszczególnych działów Galerii.

III 3.2. Prowadzenie systematycznych badań publiczności, podsumowywanych rocznym opracowaniem
(wskaźnik realizacji: uzyskanie informacji od co najmniej 25% odwiedzających Galerię w danym roku))

Kontynuowano studium ankiety służącej do badań publiczności. Dokument zostanie wdrożony w 2024 r.

III 3.3. Prowadzenie co 4 lata szerokiej ewaluacji działań Galerii, prowadzonej również pod względem obecnej w niej kultury organizacyjnej
(publikacja co 4 lata wewnętrznego raportu autoewaluacyjnego)

Pierwszy raport autoewaluacyjny zostanie opublikowany w 2026 r., po 4 latach od momentu powstania niniejszego dokumentu.

Dyrektor Galerii Arsenal
Monika Szewczyk

